

PATVIRTINTA
Lietuvos automobilių kelių direkcijos
prie Susisiekimo ministerijos
direktoriaus 2020 m. balandžio 29 d.
įsakymu Nr. V-66

MOMENTINIO GREIČIO MATUOKLIŲ VIETŲ GYVENVIEČIŲ TERITORIJOSE PARINKIMO IR ĮRENGIMO PRIORITETINĖS EILĖS SUDARYMO METODIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Momentinio greičio matuoklių vietų gyvenviečių teritorijose parinkimo ir įrengimo prioritетinės eilės sudarymo metodika (toliau – metodika) reglamentuoja vietų, kuriose tikslinga įrengti momentinio greičio matuoklius (toliau – MGM), gyvenviečių teritorijose esančiuose valstybinės reikšmės kelių ruožuose (toliau – kelių ruožai), parinkimo ir MGM įrengimo prioritетinės eilės sudarymo tvarką, kriterijus ir bendruosius reikalavimus.

2. MGM vietų gyvenviečių teritorijose parinkimo ir įrengimo prioritетinė eilė (toliau – prioritетinė eilė) sudaroma vertinant valstybinės reikšmės kelių tinklo, atskirų kelio ruožų ir eismo juose oficialius statistinius, faktinius duomenis, eismo saugą ir vadovaujantis metodikos II skyriuje nustatytais kriterijais.

3. Sudarytą prioritетinę eilę tvirtina Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos (toliau – Kelių direkcija) direktorius.

4. Sudaryta ir patvirtinta prioritетinė eilė skelbiama Kelių direkcijos interneto svetainėje www.lakd.lt.

5. Patvirtinta prioritетinė eilė gali būti keičiama, įtraukiant kitus, joje nesančius, kelių ruožus, kuriuose tikslinga įrengti MGM, ne anksčiau kaip po 3 metų nuo ankstesnės patvirtintos prioritетinės eilės patvirtinimo dienos. Visi ankstesnėje patvirtintoje prioritетinėje eilėje buvę kelių ruožai, kuriuose MGM įrengta nebuvo, vertinami kartu su naujais kelių ruožais pagal metodikoje numatytus kriterijus. Naujai sudarytą prioritетinę eilę tvirtina Kelių direkcijos direktorius.

6. Šioje metodikoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos kelių įstatyme, Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatyme ir kituose susijusiuose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

II SKYRIUS PRIORITETINĖS EILĖS SUDARYMO IR MGM VIETŲ PARINKIMO KRITERIJAI

7. Sudarant prioritетinę eilę kelių ruožai vertinami vadovaujantis šiais kriterijais:

7.1. **Gyvenvietės tipas** – Lietuvos Respublikos teritorijoje yra gausu gyvenviečių, kurias kerta valstybinės reikšmės keliai. Tokiose gyvenvietėse didelę dalį transporto srauto sudaro tranzitinis eismas. Dažnu atveju tokiose gyvenvietėse viršijamas leistinas važiavimo greitis. Gyvenamosiose teritorijose, ypač linijinio plano gyvenvietėse (t. y. gyvenvietės, kurios yra išsidėsčiusios lygiagrečiai keliui), gausu pėsčiųjų ir dviratinkų, kertančių važiuojamąją dalį ar judančių išilgai kelio, todėl jose leistino važiavimo greičio laikymosi užtikrinimas yra ypač svarbus.

Jei kelio ruožas eina per linijinio plano gyvenvietę, tokiam kelio ruožui skiriama 30 balų, priešingu atveju – 0 balų.

7.2. Teritorijos užstatymas – kai gyvenamosios teritorijos yra išsidėsčiusios abipus valstybinės reikšmės kelio ir pažeidžiamiems eismo dalyviams (pėstiesiems ir dviratininkams) tenka dažniau kirsti kelio važiuojamąją dalį. Tokiais atvejais leistiną važiavimo greitį viršijančios transporto priemonės kelia didesnę grėsmę šiems eismo dalyviams. *Jei gyvenvietė, per kurią eina valstybinės reikšmės kelias, yra išsidėsčiusi abipus kelio, tokiam kelio ruožui skiriama 10 balų, jei dominuojantis gyvenvietės užstatymas yra vienpusis, tačiau kitoje kelio pusėje yra 2–5 gyvenamieji pastatai, tokiam kelio ruožui skiriami 5 balai, jei gyvenvietės užstatymas yra vienpusis – 0 balų.*

7.3. Vidutinis metinis paros eismo intensyvumas (toliau – VMPEI) – yra svarbus veiksnys, nulemiantis eismo įvykio tikimybę, t. y. kuo didesnis kelio ruožo VMPEI, tuo didesnė eismo įvykio tikimybė tame kelio ruože. *Kai VMPEI kelio ruože yra 9000 ir daugiau aut./parą, kelio ruožui suteikiama 10 balų, kai 2200–8999 aut./parą – 8 balai, kai 400–2199 aut./parą – 5 balai, kai 0–399 aut./parą – 2 balai.*

7.4. Formaliojo švietimo įstaigos – formaliojo švietimo įstaigų buvimas prie valstybinės reikšmės kelių lemia didesnę tikimybę, jog tame kelio ruože važiuojamojoje kelio dalyje gali vykti intensyvesnis pėsčiųjų eismas, tame tarpe vaikų. *Kelio ruožui, prie kurio yra 2 ir daugiau formaliojo švietimo įstaigų skiriama 20 balų, kelio ruožui, prie kurio yra 1 formaliojo švietimo įstaiga – 10 balų, kelio ruožui, prie kurio nėra formaliojo švietimo įstaigų – 0 balų.*

7.5. Įskaitiniai eismo įvykiai – tai svarbus rodiklis, nustatant momentinio greičio matavimo prietaiso poreikį kelio ruože. *Jei kelio ruože per paskutinius 4 metus įvyko įskaitinių eismo įvykių, tokiam kelio ruožui yra skiriama 20 balų, jei įskaitinių eismo įvykių neįvyko – 0 balų.*

7.6. Greičio valdymo priemonės kelio ruože – jei kelio ruože yra įrengta greičio valdymo priemonių, padedančių užtikrinti leistino važiavimo greičio laikymąsi (magistraliniuose ir krašto keliuose visos vertikaliosios greičio mažinimo priemonės, rajoniniuose keliuose – visos greičio valdymo priemonės), momentinio greičio matavimo prietaiso įrengimo tikslingumas jame yra mažesnis, palyginti su tais kelio ruožais, kuriuose greičio valdymo priemonių įrengta nėra. *Jei kelio ruože nėra įrengta greičio valdymo priemonių, jam yra skiriama 10 balų, jei tokių priemonių yra – 0 balų.*

8. Kelio ruožo vertinimas pagal nustatytus kriterijus sudaro reikšmių visumą balais pagal 1 lentelėje numatytą reikšmių balų sumavimą.

1 lentelė. Prioritetinės eilės sudarymo kriterijų ir balų reikšmių suvestinė

Kriterijus	Balų skaičius	
1. Gyvenvietės tipas	30	–
1.1. nelinijinio plano gyvenvietė		0
1.2. linijinio plano gyvenvietė		30
2. Teritorijos užstatymas	10	–
2.1. vienpusis		0
2.2. dominuoja vienpusis, yra 2–5 sodybos kitoje kelio pusėje		5
2.3. abipusis		10
3. Vidutinis metinis paros eismo intensyvumas	10	–
3.1. 0–399 aut./parą		2
3.2. 400–2199 aut./parą		5
3.3. 2200–8999 aut./parą		8
3.4. 9000 ir daugiau aut./parą		10
4. Formaliojo švietimo įstaigos	20	–
4.1. nėra formaliojo švietimo įstaigų		0

Kriterijus	Balų skaičius	
4.2. yra viena formaliojo švietimo įstaiga		10
4.3. yra dvi ir daugiau formaliojo švietimo įstaigų		20
5. Įskaitiniai eismo įvykiai	20	–
5.1. per paskutinius 4 metus neįvyko įskaitinių eismo įvykių		0
5.2. per paskutinius 4 metus įvyko įskaitinių eismo įvykių		20
6. Greičio valdymo priemonės kelio ruože	10	–
6.1. kelio ruože yra įrengta greičio valdymo priemonių		0
6.2. kelio ruože nėra įrengta greičio valdymo priemonių		10
Didžiausia galima balų suma	100	–

9. Nustatytais kriterijais įvertintų kelio ruožų, kuriuose planuojama įrengti MGM, kriterijų suvestinės reitinguojamos pagal surinktų sumuojamų balų skaičių sumą. Įvertintų kelio ruožų, kuriuose planuojama įrengti MGM, prioritetingą eilę sudaroma nuo didžiausių iki mažiausių balų sumą surinkusių kelių ruožų.

10. Jeigu kelių ruožai, kuriuose planuojama įrengti MGM, surenka vienodą balų sumą, pirmenybę turi tas kelio ruožas, kuriame per paskutinius keturis metus įvykusių eismo įvykių metu nukentėjo žmonės: buvo daugiau sužeistų ir (arba) žuvusių pėsčiųjų ir (arba) dviratininkų. Jeigu šie skaičiai sutampa, papildomai vertinamas krovinio transporto VMPEI atitinkamame kelio ruože, tuomet prioritetas teikiamas kelio ruožui, kurio krovinio transporto VMPEI yra didesnis.

11. Pagal kriterijus įvertintuose kelių ruožuose konkreči MGM vieta parenkama atsižvelgiant į aplinkos sąlygas. MGM įrengiami ties pavojingomis vietomis, kuriose leistino važiavimo greičio laikymosi užtikrinimas yra būtinas, t. y. pirmumas teikiamas kelių ruožams prie ugdymo įstaigų, religinio susibūrimo vietų, pavojingų sankryžų, pėsčiųjų perėjų ir kitų aktualių objektų, kur yra tikėtini reguliarūs pėsčiųjų ir (arba) dviratininkų srautai.